

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Δ. Σκυβάλου

Τηλέφωνο: 213-15 13 510

E-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.:

-Βουλευτή κ. Πάρι Κουκουλόπουλο

-Υπουργείο Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερωτήσεις»

ΣΧΕΤ: Οι με αριθμό πρωτ. 2800/02.02.2026 & 3891/16.3.2026 Ερωτήσεις Βουλής

Σε απάντηση των σχετικών Ερωτήσεων που κατατέθηκαν στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Πάρι Κουκουλόπουλο σημειώνουμε ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο {ν. 2882/2001 (Α'17) και ν. 4951/2022 (Α' 129)} προβλέπει τη δυνατότητα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης για έργα δημόσιας ωφέλειας, όπως οι σταθμοί ΑΠΕ και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίοι — σύμφωνα με τον νόμο — εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον, καθώς συμβάλλουν στην ικανοποίηση βασικών αναγκών όπως η ασφάλεια και η υγεία των πολιτών, η οικονομική ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος. Η διαδικασία απαλλοτρίωσης προϋποθέτει ότι ο εκμεταλλευτής έχει εξαντλήσει κάθε άλλο μέσο απόκτησης της νόμιμης χρήσης του ακινήτου, όπως προβλέπει ρητά το πέμπτο έδαφος της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4951/2022.

Η υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/86147/1182/01-08-2025 Απόφαση κήρυξης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης αγροτεμαχίου στη θέση «Χάνι Καμπούρι» Δήμου Σερβίων (ΦΕΚ Δ' 612/2025) εκδόθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 7 ν. 4951/2022, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 163 παρ. 2 ν. 5037/2023 (Α' 78). Κατόπιν αίτησης της εταιρείας «ΗΛΙΟΘΕΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε.», η Γενική Διεύθυνση Ενέργειας/ΥΠΕΝ προχώρησε στην ανάκληση της εν λόγω Απόφασης {(αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/134570/3908 (Δ'1011)}, σύμφωνα με τον Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (ν. 2882/2001). Η ανάκληση πραγματοποιήθηκε αποκλειστικά κατόπιν αιτήματος του επενδυτή.

Όσον αφορά στο ερώτημα που αφορά στην κατάργηση των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4951/2022 υπογραμμίζεται ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναγνωρίζει ότι η εφαρμογή της εν λόγω παραγράφου εγείρει εύλογα ερωτήματα σε περιπτώσεις όπου εκφράζεται αρνητική γνώμη της οικείας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ως προς την ισορροπία μεταξύ των επιταγών της ενεργειακής μετάβασης και των Συνταγματικών επιταγών.

Σε κάθε περίπτωση, ο νομοθέτης κινήθηκε εντός του πλαισίου που τάσσει το άρθρο 17 παρ. 2 του Συντάγματος, ορίζοντας ρητά ότι: α) η απαλλοτρίωση κηρύσσεται υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, β) η πλήρης αποζημίωση βαρύνει τον ιδιώτη επενδυτή, και γ) το μέτρο της απαλλοτρίωσης εφαρμόζεται μόνο επικουρικά, και αφού εξαντληθεί κάθε άλλο μέσο απόκτησης νόμιμης χρήσης.

Επιπρόσθετα, σε σχέση με τον προβληματισμό που εκφράζεται ως προς την παράκαμψη της βούλησης της τοπικής κοινωνίας σημειώνεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο προβλέπει τη γνωστοποίηση της πρόθεσης

κήρυξης απαλλοτρίωσης στους αρμόδιους φορείς, παρέχοντας προθεσμία διατύπωσης γνώμης. Ο Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων (ν. 2882/2001, άρθρο 3) προβλέπει ρητά ότι η αρνητική γνώμη — ή και η σιωπή — του αρμόδιου φορέα δεν εμποδίζει την κήρυξη της απαλλοτρίωσης. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί πάγια αρχή, η οποία διέπει αδιακρίτως όλες τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις δημοσίου συμφέροντος στην ελληνική έννομη τάξη. Η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να κηρύξει την απαλλοτρίωση εφόσον πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις, υπό τον πάντοτε ισχύοντα έλεγχο της δικαιουσύνης ως προς τη συνδρομή δημόσιας ωφέλειας και την αναλογικότητα του μέτρου.

Σε αυτό το πλαίσιο, θέτουμε υπόψη σας ότι επί του ζητήματος που τίθεται, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει ήδη ενημερώσει τη Βουλή κατά τη συζήτηση σχετικής Επίκαιρης Ερώτησης στις 19 Μαΐου 2025. Για λόγους πληρότητας και διαφάνειας, παραθέτουμε ενδεικτικά αποσπάσματα από τα αντίστοιχα Πρακτικά:

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΑΦΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Βουλευτά, θέλω να ξεκαθαρίσω δύο, τρία πράγματα. Πρώτον, απαλλοτριώσεις δεν κάνει κανένας ιδιώτης. Απαλλοτριώσεις κάνει το κράτος με απόφαση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Άρα αυτό είναι ξεκάθαρο. Δεν έχει σημασία ποιος είναι. Απαλλοτριώσεις δεν κάνει ένας ιδιώτης. Τα έργα ΑΠΕ στα οποία αναφέραστε, ορίζονται ως έργα δημόσιας ωφελείας από το 2001. Δεν είναι νόμος του 2022. Το 2022 -επειδή και η Ευρωπαϊκή Ένωση κατέληξε στην ίδια πρακτική ότι οι ΑΠΕ είναι δημοσίου συμφέροντος- όταν κωδικοποιήσαμε και ξαναγράψαμε το νόμο του 2022, ενσωματώσαμε επιπλέον προστασίες για την ιδιωτική περιουσία.

Ουσιαστικά τι λέμε; Ότι προκειμένου να γίνει η απαλλοτρίωση, θα πρέπει να έχουν εξαντληθεί κάθε άλλα νόμιμα μέσα για την απόκτηση ή τη χρήση της γης. Άρα είναι κάτι που ισχύει στη Χώρα μας πάνω από δύο δεκαετίες. Και εμείς το 2022 μάλιστα προσθέσαμε επιπλέον δικλείδες ασφαλείας για τους ιδιώτες.

Αλλά να πω και κάτι άλλο. Επειδή υπάρχει ο νόμος αλλά υπάρχει και η πρακτική, στην πράξη έχουν γίνει ελάχιστες απαλλοτριώσεις για έργα ΑΠΕ στη χώρα μας. Αυτό που συνήθως συμβαίνει, είναι αυτός που θέλει να κάνει το έργο και αυτός που έχει δικαίωμα στη γη καταφέρνουν να έρθουν σε μια συμφωνία. Και άρα η ύστατη λύση η οποία είναι η απαλλοτρίωση, είναι κάτι που βλέπουμε πολύ σπάνια στη χώρα μας.

Είναι πασιφανές. Όπως σας είπα πριν, υπάρχει μια πολύ συγκεκριμένη διαδικασία για το πώς γίνεται μια τέτοια απαλλοτρίωση. Το Υπουργείο θα τηρήσει και θα εφαρμόσει το νόμο, όπως προβλέπεται, αλλά σε καμία περίπτωση αυτή δεν είναι μια γενικευμένη πρακτική που βλέπουμε στη Χώρα μας.

Ο Υφυπουργός

Νικόλαος Τσάφος